

Denetime Yeni Bir Bakış Açısı Kazandıran Adli Muhasebe Konusunda Yazılan Ulusal Lisansüstü Tezlerin Bibliyometrik Analizi*

A Bibliometric Analysis Of National Graduate Theses On Forensic Accounting As A New Perspective In Auditing

ÖZET

Özellikle başta Amerika Birleşik Devletleri olmak üzere birçok ülkenin ekonomisini derinden sarsan Parmalat ve Enron gibi muhasebe skandalları adli makamları denetim alanında yeni önlemler almaya itmiştir. Tüm dünyada geniş yankı uyandıran bu skandallar neticesinde, özellikle yasal otoriteler tarafından denetim alanında köklü düzenlemelerin yapılması zorunlu hale gelmiş ve tüm bu düzenlemeler adli muhasebecilik mesleğinin ön plana çıkmasına zemin hazırlamıştır. Hukuk ve muhasebe disiplinleri arasında bir köprü vazifesi gören adli muhasebe, iş dünyasında ortaya çıkabilecek her türlü hile ve yolsuzluğu tespit ederek önlenmesine yönelik hizmetler sunarak kullanım alanı bakımından tüm dünyada giderek artan bir ihtiyaç haline gelmiştir. Ortaya çıkan bu ihtiyacı karşılayabilmek adına son yıllarda, adli muhasebe konusunu ve adli muhasebecilik mesleğini ön plana çıkaran çok sayıda akademik çalışma yürütülmektedir. Bu bağlamda, nitel araştırma tekniklerinden biri olan bibliyometrik analiz yöntemi kullanılarak hazırlanan bu çalışmada, 2004-2025 yılları arasında adli muhasebe alanında hazırlanmış olan yüksek lisans ve doktora tezlerindeki yönelim ortaya koyulmaya çalışılmıştır. Ulusal Tez Merkezi sayfasında yer alan ve “adli muhasebe” konusunu işleyen toplam 85 adet teze erişim sağlanan bu çalışmada, söz konusu tezlerin, türleri, yayınlanma yılları, üniversiteleri, yazarlarının cinsiyetleri, yayınlanma dili, danışmanlarının akademik unvanları ve kullanılan anahtar kelimelere ait veriler incelenmiş ve bulgular yorumlanmıştır. Elde edilen tüm veriler doğrultusunda, adli muhasebe konusuna yönelik en fazla çalışmanın 2019 yılında hazırlandığı, bu tezlere en çok profesör unvanına sahip akademisyenlerin danışmanlık ettiği, en fazla tezin Marmara Üniversitesi bünyesinde yazıldığı, söz konusu tezlerin çoğunluğunun erkeklerden oluştuğu ve bu tezlerde en fazla “adli muhasebe”, “hile” ve “denetim” kelimelerinin anahtar kelime olarak kullanıldığı tespit edilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Adli Muhasebe, Adli Muhasebecilik Mesleği, Bibliyometrik Analiz

ABSTRACT

Accounting scandals such as Enron and Parmalat, which deeply shook the economies of many countries—particularly the United States—have compelled regulatory authorities to implement new measures in the field of auditing. As a result of these globally resonant scandals, fundamental regulatory reforms in auditing became imperative, paving the way for the prominence of the forensic accounting profession. Serving as a bridge between the disciplines of law and accounting, forensic accounting has become an increasingly critical need worldwide, offering services aimed at detecting and preventing various forms of fraud and corruption in the business world. Numerous academic studies highlighting the subject and profession of forensic accounting have been conducted in recent years. In this context, this study, prepared using the bibliometric analysis method—a qualitative research technique—aims to reveal the trends in master's and doctoral theses written in the field of forensic accounting between 2004 and 2025. Accessing a total of 85 theses on the subject of “forensic accounting” available via the National Thesis Center, this study examines and interprets data regarding the theses' types, publication years, universities, author genders, publication languages, academic titles of advisors, and keywords used. Based on the obtained data, it was determined that the highest number of studies on forensic accounting were completed in 2019; academicians with the title of professor most frequently supervised these theses; the highest number of theses were produced within Marmara University; the majority of authors were male; and “forensic accounting” “fraud” and “auditing” were the most frequently used keywords.

Keywords: Forensic Accounting, Forensic Accountancy, Bibliometric Analysis

Ahmet Kurt¹

How to Cite This Article

Kurt, A. (2026). Denetime yeni bir bakış açısı kazandıran adli muhasebe konusunda yazılan ulusal lisansüstü tezlerin bibliyometrik analizi. *International Social Sciences Studies Journal*, (e-ISSN:2587-1587) 12(2), 353-359. DOI: <https://doi.org/10.5281/zenodo.18819107>

Arrival: 01 January 2026

Published: 28 February 2026

Social Sciences Studies Journal is licensed under a Creative Commons Attribution-NonCommercial 4.0 International License.

*Bu çalışma 01.06.2025 tarihinde 6. International Congress Of New Horizons In Science And Social Sciences (INCOHIS 2025 Spring) Kongresi'nde özet bildirisi olarak sunulmuştur. Çalışmanın bu versiyonu özet bildirinin genişletilmiş halidir.

¹ Dr. Öğr. Üyesi, Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi, Çanakkale Sosyal Bilimler Meslek Yüksek Okulu, Muhasebe ve Vergi Bölümü, Çanakkale, Türkiye. ORCID: 0000-0003-2430-3252

GİRİŞ

Küreselleşmenin de etkisiyle, sürekli değişen müşteri istek ve ihtiyaçlarını karşılayabilmek ve devamlı artan rekabet koşullarına karşı cevap verebilmek adına işletmeler finansmana ihtiyaç duymaktadır. İhtiyaç duyulan bu finansmanı karşılayabilmek adına çeşitli kişi ve kurumlar tarafından muhasebe hileleri gerçekleştirilmekte ve bu durum da büyük ekonomik kayıplara yol açmaktadır. Tüm muhasebe bilgi kullanıcılarının ihtiyaç duydukları doğru ve tarafsız mali tablo verilerinin tüm kamuoyu ile paylaşılabilmesi, hata ve hileler sebebiyle ekonomik kayba uğrayacak tüm ilgililerin zor duruma düşmesini engellemek amacıyla muhasebenin kapsamı genişletilerek orijinal ismi ile “forensic accounting” olarak bilinen “adli muhasebe” mesleği ortaya çıkmıştır.

İşletmelerde yaşanan hile ve yolsuzlukların açığa çıkarılması, önlenmesi ve gerçekleştirenlerin caydırılması hususunda etkin bir rol üstlenen adli muhasebe, hukuk ve muhasebe bilimleri arasında bir köprü kurmaktadır. İşletmelere hile ve yolsuzlukların tespiti ve önlenmesi hususunda çeşitli hizmetler sağlayan adli muhasebe, hukuk ile muhasebenin, ticari faaliyetler sonucu ortaya çıkan hesap işleri konusunda bir arada çalışmasını ve buna bağlı olarak karar verme noktasında bir kesişim noktasını ortaya koymaktadır (Karacan 2012: 107). Muhasebe, denetleme ve araştırma becerilerinden oluşan bir saha olarak özetlenen adli muhasebe, finansal veriler ışığında işletmelerin karşı karşıya kaldığı hukuki sorunlara çözüm bulmayı amaçlayan bir uzmanlık türüdür (Elitaş vd. 2011: 225).

Adli muhasebecilik mesleğini icra eden adli muhasebeciler için kimi kaynaklarda adli müşavir kavramı da kullanılmakta olup adli makamlara iletilen ve hakkında soruşturma başlatılan ekonomik davalara uzman olarak destek veren kişi biçiminde tanımlanmaktadır. Özellikle adli olaylarda gerek mahkemenin tarafları gerekse de avukatlar, sorunların çözümü için uzman bilirkişi desteğine ihtiyaç duymakta bu durum da adli muhasebecilik mesleğinin ortaya çıkmasına neden olmaktadır. Fakat adli muhasebecilik sadece uzman bilirkişilikle sınırlı kalmayıp hileli işlemlerin araştırılması ve dava destek konularını da içeren bir uzmanlık alanıdır. Dolayısıyla adli muhasebeciler, mahkemelerde ilgili avukata yardımcı olmak amacıyla dava destek danışmanlığı (hukuki destek), mahkeme heyetine fikirlerinin şekillenmesine yardımcı olmak için uzman şahitlik (bilirkişi tanıklığı), işletme içi sahip, ortak ve yöneticileri ile üçüncü kişilerden gelebilecek hile ile ilgili taleplerin değerlendirilmesi aşamasında hile denetçiliği (idari destek) yapmaktadır (Atmaca ve Terzi 2012: 27-32; Gülten 2010: 313; Akyel 2009: 139; Elitaş 2012: 158). Bu yönüyle hukuk ve muhasebe bilim dalı arasında bir köprü vazifesi gören adli muhasebe, ticari hayatta meydana gelebilecek ve ortaya çıkarılması gittikçe zor hale gelen hile ve yolsuzlukları tespit ederek bunların önlenmesine dair hizmetler sunması bakımından tüm dünyada giderek artan bir ihtiyaç haline gelmiştir. Son yıllarda ortaya çıkan bu ihtiyacı karşılayabilmek adına literatürde adli muhasebe konusunu ve adli muhasebecilik mesleğini ön plana çıkaran çok sayıda akademik çalışma yürütüldüğü görülmektedir.

Bu çalışmada da adli muhasebe konusunda ülkemizde yazılan lisansüstü tezler (yayımlandıkları yıllar, yazarının cinsiyeti, akademik danışmanın unvanı, yayımlanan tezlerin dili, türü ve üniversiteleri ve tezlerde kullanılan anahtar kelimeler gibi) incelenmiş ve buna göre değerlendirmeler yapılmıştır. Muhasebe alanında yürütülen çalışmalara bakıldığında, bağımsız denetim, muhasebe denetimi, muhasebe meslek mensupları, hata ve hile, standartlar ve eğitim kurumlarında verilen muhasebe eğitimi gibi temel konular üzerinde yoğunlaştığı görülmüştür. Literatürde doğan bu boşluğu doldurmak ve bu alanda yapılan benzer çalışmaların güncelliğini yitirmesi nedeniyle güncel bir çalışmaya duyulmuş ve duyulan bu ihtiyaca yanıt verebilmek adına bu çalışma düzenlenmiştir.

LİTERATÜR TARAMASI

Son yıllarda gittikçe karmaşık hale gelen finansal işlemlerin geleneksel yöntemlerle denetlenmesinin yetersiz kalmasıyla birlikte hukuk ve muhasebe bilim dallarının birleşmesi ile ortaya çıkan adli muhasebe uğraşısı büyük önem kazanmış, özellikle 2000’li yılların başında yaşanan finansal skandallar da adli muhasebeye duyulan ihtiyacı gözlere önüne sermiştir. 21. yüzyılın başından beri yaşanan bu gelişmeler araştırmacıları da yeni araştırmalar yapmaya itmiş, bu durum da adli muhasebe konusuyla ilgili devasa bir literatürün doğmasına imkân sağlamıştır.

Adli muhasebe ile ilgili literatür incelendiğinde kavramın ilk ortaya çıktığı yıl olan 2004 yılından itibaren çalışmaların başladığı görülmektedir. Konuyla ilgili yayınların 2019 yılına kadar bilirkişilik ve uzman tanıklık ekseninde hız kazandığı ve yayın sayılarının gittikçe arttığı saptanmıştır. Özellikle 2022 yılından itibaren ise blockchain, dijital bilişim gibi teknolojik konularla güncel yakalanmış ve çeşitli analizler yapılmıştır.

Adli muhasebe konusunda en çok makale yayımlayan yazarların başında gelen Alshurafat vd. (2020), adli muhasebeye ait literatür taraması yaparak adli muhasebe eğitimini ve bu konuda dijitalleşmenin önemine vurgu yaparak konuya ait durum tespiti yapmıştır.

Altunay (2021), adli muhasebe ile ilgili ulusal makalelerin bibliyometrik analizini yaptığı araştırmasında 2000-2021 yılları arasındaki toplam 69 çalışmayı incelemiştir. 2000 yılında ülkemizde ilk makalenin yayımlandığı, 2013 yılında en çok makalenin yazıldığı, Muhasebe ve Finansman Dergisi'nde en çok makalenin yer aldığı tespit edilmiş ve araştırmacılara çeşitli öneriler sıralanmıştır.

Kamwani vd. (2022) çalışmasında 2005-2020 yılları arasında Scopus veri tabanında yayımlanan çalışmaları tarayarak adli muhasebe alanındaki araştırmaları analiz etmektedir. Kurumsal yönetimde adli muhasebe ve adli muhasebe uygulamalarının öneminin vurgulandığı bu çalışmada adli muhasebe ile kurumsal yönetim arasındaki ilişkiye odaklanan 192 makaleye ulaşılmış ve çeşitli bulgulara ulaşılmıştır.

Karaca (2023) tarafından adli muhasebe ile ilgili 1996-2023 yılları arasında gerçekleştirilen araştırmalarının R programıyla bibliyometrik analizi yapılmıştır. 120 adet çalışmanın incelendiği araştırmada, en fazla yayının ABD'de yazıldığı, hile, denetim, hile üçgeni gibi kavramlarla adli muhasebe konusunun daha fazla ilişkilendirildiği tespit edilmiştir.

Airout vd. (2024) tarafından yürütülen araştırmada adli muhasebe alanında 2004-2023 yılları arasında yayımlanan 268 makaleyi ele alarak detaylı biçimde incelenmiştir. Bibliyografik analiz tekniği kullanılarak yürütülen çalışma benzer araştırmalarda da vurgulandığı üzere adli muhasebenin en çok ABD'de ele alındığını ortaya koymuştur. Buna ek olarak yürütülen çalışmalarda hile üçgeni, kurumsal yönetimde adli muhasebenin rolü, hileyi tespit edip ortaya çıkarma teknikleri ve hilenin tüm iş dünyasına etkisi gibi konuların özellikle araştırmacılar tarafından ele alındığı sonucuna varılmıştır.

Munandar ve Honggowati (2025), 1990-2025 yılları arasında adli muhasebe araştırmalarının gelişimini ve eğilimlerini inceleyen kapsamlı bir bibliyometrik analiz gerçekleştirmiştir. Scopus veri tabanından elde edilen 1.026 makale üzerinden yapılan bu çalışmada, en çok yayının 142 makale ile 2024 yılında yazıldığı, kitap bölümü ve konferanslara oranla bilimsel makalelerin adli muhasebe konusunu aktarmak adına daha çok kullanıldığı, adli muhasebenin; hile tespiti, dijital adli bilişim, risk kontrolü, finansal suçlar gibi konularla birlikte ele alındığı vurgulanmıştır.

ÇALIŞMANIN YÖNTEMİ

Bibliyometrik analiz yöntemi kullanılarak hazırlanan bu çalışma ile adli muhasebe kavramının ülkemizdeki tez çalışmalarında ilk kez yer aldığı 2004 yılından başlamak üzere 2004-2025 yılları arasında adli muhasebe alanında hazırlanmış olan yüksek lisans ve doktora tezlerindeki yönelim ortaya koyulmaya çalışılmıştır. Nitel araştırma tekniklerinden biri olan bibliyometrik analiz yöntemi kullanılarak yürütülen bu çalışmada Yükseköğretim Kurulu Başkanlığı'na bağlı Ulusal Tez Merkezi sayfasında yer alan ve "adli muhasebe" konusunu işleyen toplam 85 adet teze erişim sağlanmıştır. Analiz edilen tezlere 2025 Aralık ayı itibarıyla ulaşılmış olup söz konusu tezlerin, türleri, yayınlanma yılları, üniversiteleri, yazarlarının cinsiyetleri, yayınlanma dili, danışmanlarının akademik unvanları ve kullanılan anahtar kelimelere ait veriler incelenmiş ve tüm bunlara bağlı olarak elde edilen bulgular yorumlanmıştır.

ÇALIŞMA İLE ELDE EDİLEN BULGULAR

Çalışma kapsamında incelenen tezlerin yıllara göre dağılımı Tablo 1'de gösterilmektedir. Tabloda görüldüğü üzere adli muhasebenin 2008 ve 2012 yılları hariç olmak üzere 2004 yılından beri her yıl çalışılan ve popülerliğini hiç kaybetmeyen bir çizgide olduğu tespit edilmiştir. İlk olarak 2004 yılındaki teze konu olan adli muhasebeyle ilgili, 2019 yılında 11 adet tez yazılırken, 2021'de 9 ve 2017 ile 2022 yıllarında ise 8'er kez aynı konu ile ulusal tez merkezine tez girişi yapılmıştır.

Tablo 1: Tezlerin Yıllar İtibarıyla Dağılımı

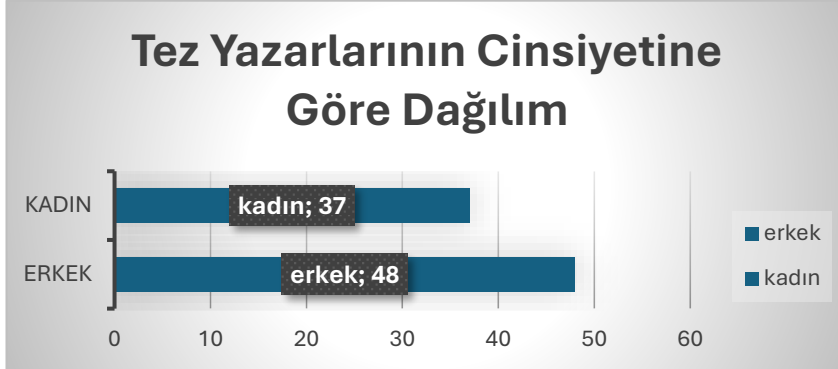
Adli muhasebe ile ilgili tez çalışmalarında araştırmacıların kullanılan dil olarak çoğunlukla Türkçe'yi tercih ettiği Tablo 2'de görülmektedir.

Tablo 2: Tezlerin Yazım Diline Göre Dağılımı

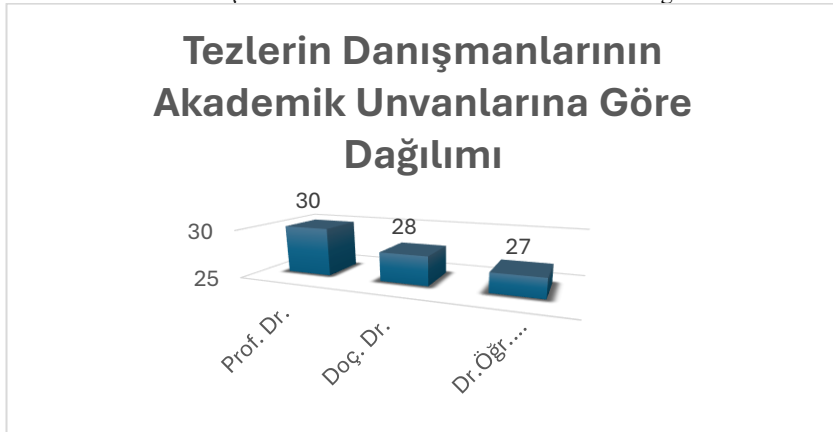
Yayınlarla araştırmacıların cinsiyetleri açısından bakıldığında ise erkek yazarların fazlalıkta olduğu dikkat çekmiştir. 48 erkek yazar adli muhasebe konulu tez kaleme alırken 37 kadın yazarın yine aynı konuyu çalıştığı Tablo 3 üzerinde görülmektedir.

Tablo 3. Tez Yazarlarının Cinsiyetine Göre Dağılım

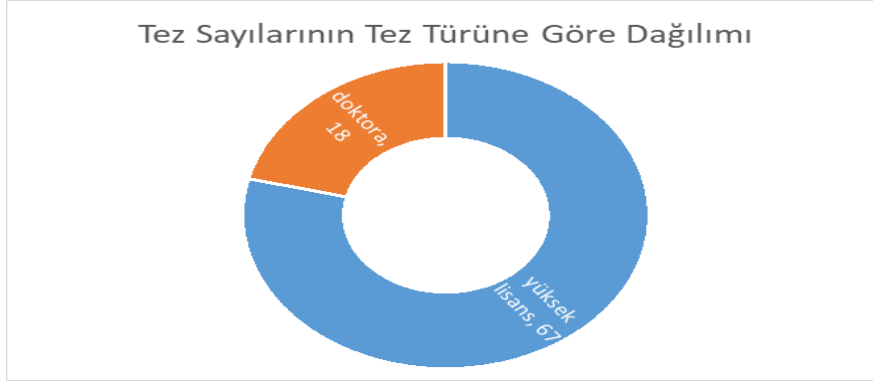

Adli muhasebeyi konu alan tez çalışmalarına danışmanlık yapan öğretim üyeleri akademik unvanları açısından incelendiğinde birbirine yakın sayılar Tablo 4 üzerinde de göze çarpmaktadır. 30 profesörün bu tezlere danışmanlık yaptığı tespit edilirken, 28 kez doçent ve 27 kez de doktor öğretim üyelerinin ilgili çalışmalara danışmanlık yaptıkları görülmüştür. Birbirine yakın sayılar adli muhasebe konusunun her unvandan akademik personele yakın olduğu ve çalışılabilir konu olarak görüldüğünü göstermektedir.

Tablo 4. Tezlerin Danışmanlarının Akademik Unvanlarına Göre Dağılımı

Çalışma kapsamında ele alınan tezlerin büyük çoğunluğunun yüksek lisans tezi olduğu göze çarpmış ve ulaşılan 85 adet tezin 67'sinin bu sınıfa dahil olduğu görülmüştür. Daha çok yüksek lisans öğrencileri tarafından incelenen adli muhasebe konusu Tablo 5'te de görüldüğü üzere 18 kez doktora çalışmalarında tez olarak kaleme alınmıştır.

Tablo 5. Tez Sayılarının Tez Türüne Göre Dağılımı

2004-2025 yılları arasında yazılan tezler ile adli muhasebeyi konu alan yazarların hangi üniversitelerde öğrenim gördüklerini ele alan Tablo 6'dan ise yazarların en çok 7 kez ile Marmara Üniversitesi öğrencisi oldukları sonucuna varılmıştır. Marmara Üniversitesi'ni, 5 kez ile İstanbul Okan Üniversitesi takip ederken onları; İstanbul Ticaret, Celal Bayar, İnönü, İstanbul Aydın, Kayseri ve Karadeniz Teknik Üniversitesi gibi köklü üniversitelerin izlediği tespit edilmiştir. Yine bu tablo vasıtasıyla toplamda 50 adet üniversitenin adli muhasebe konusunu ele alan yazarlara katkı sağladığı görülmüş ve özellikle bu açıdan homojen bir dağılım gösterdiği ve ülkenin tüm üniversiteleri tarafından benimsenen bir konu oluşunu ortaya koyulmuştur.

Tablo 6. Tezlerin Yazıldıkları Üniversitelere Göre Dağılımı

Üniversite	Sayı
Marmara Üniversitesi	7
İstanbul Okan Üniversitesi	5
İstanbul Ticaret Üniversitesi	4
Celal Bayar Üniversitesi, İnönü Üniversitesi, İstanbul Aydın Üniversitesi, Kayseri Üniversitesi, Karadeniz Teknik Üniversitesi	3
Afyon Üniversitesi, Akdeniz Üniversitesi, Ankara Hacı Bayram Veli Üniversitesi, Atatürk Üniversitesi, Burdur Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi, Dokuz Eylül Üniversitesi, Gaziosmanpaşa Üniversitesi, Karabük Üniversitesi, Niğde Üniversitesi, Süleyman Demirel Üniversitesi	2
Adnan Menderes Üniversitesi, Aksaray Üniversitesi, Ardahan Üniversitesi, Balıkesir Üniversitesi, Başkent Üniversitesi, Batman Üniversitesi, Beykent Üniversitesi, Beykent Üniversitesi, Bozok Üniversitesi, Ç.kale Onsekiz Mart Üniversitesi, Dicle Üniversitesi, Dumlupınar Üniversitesi, Erciyes Üniversitesi, Erzincan Üniversitesi, Fırat Üniversitesi, Gazi Üniversitesi, Giresun Üniversitesi, Gümüşhane Üniversitesi, Haliç Üniversitesi, Işık Üniversitesi, İstanbul Arel Üniversitesi, İstanbul Kültür Üniversitesi, İstanbul Üniversitesi, Kafkas Üniversitesi, Karamanoğlu Mehmetbey Üniversitesi, Kırıkkale Üniversitesi, Kırşehir Ahi Evran Üniversitesi, Sakarya Üniversitesi, Selçuk Üniversitesi, Sivas Cumhuriyet Üniversitesi, Trakya Üniversitesi, Uludağ Üniversitesi, Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi	1
Toplam	85

Adli muhasebe ile ilgili tez çalışmalarında yazarların kullandıkları anahtar kelimelerin tekrarlanma sıklıklarını ortaya koyan Tablo 7'de de görüldüğü üzere söz konusu tezlerde en çok kullanılan anahtar kelime "adli muhasebe" (78)'dir. Bu temel kavramı sırasıyla "hile" (24) ve "denetim" (14) terimlerinin takip ettiği görülmektedir. Tablo 7'deki veriler incelendiğinde yazarlar tarafından adli muhasebenin sadece teorik olarak incelenmekle kalmadığı, "uzman tanıklık" (8), "bilirkişilik" (7) ve "dava desteği" (5) gibi anahtar kelimelerin varlığıyla, yargı süreçleri ve hukuki danışmanlık boyutlarının da tez çalışmalarında yoğun şekilde işlendiği görülmektedir. Yine yürütülen çalışmalarda hile kavramı; "hile denetimi" ve "yönetim hileleri" gibi çok geniş açılardan ele alınmaktadır. Ayrıca geleneksel muhasebe hilelerinin yanında "blockchain" ve "kripto para" gibi terimlerin de anahtar kelimeler arasında yer alması, adli muhasebe literatürünün gittikçe genişlediğini de göstermektedir. "6102 Sayılı Türk Ticaret Kanunu", "İcra ve İflas Kanunu" ve "konkordato" gibi terimler de anahtar kelimeler arasında kendine yer edinmekte ve adli muhasebenin yasal bir çerçeveye dayandırılarak muhasebe literatüründe söz sahibi oluşunu da ortaya koymaktadır.

Tablo 7. Anahtar Kelimelerin Tezlerde Tekrarlanma Sayıları

Sayı	Anahtar Kelime
78	Adli muhasebe
24	Hile
14	Denetim
9	Muhasebe
8	Uzman tanıklık
7	Hile denetimi, bilirkişilik,
6	Adli muhasebecilik mesleği, hile denetçiliği, hata
5	Dava desteği, adli muhasebe eğitimi, bağımsız denetim
4	Muhasebe denetimi, adli muhasebecilik, dava destek danışmanlığı
3	Hile araştırmacılığı, araştırmacı muhasebecilik, bilirkişi, avukat, muhasebe meslek mensupları, hukuk, TÜBESS (Türkiye Belge Sağlama ve Ödünç Verme Sistemi, eski yayın olduğu için ulaşılamadı.)
2	Dolandırıcılık, özel denetim, 6102 Sayılı Türk Ticaret Kanunu, uzman şahit, adli muhasebeci, dava, mahkeme, uyumsuzluk, yönetim hileleri, ekonomik suçlar, adli muhasebe mesleği, muhasebe hileleri, konkordato, adli müşavirlik, muhasebe hilesi
1	Beyaz yaka suçu, kredi kartı dolandırıcılığı, soruşturma, kara para, mali suçlar, muhasebecilik, hile ve yolsuzluklar, Türkiye’de denetim sistemi, işlem denetimi, muhasebe denetimi eğitimi, adli muhasebecilik mesleği ve adli muhasebecilik mesleğinin Türkiye’deki durumu, dava destek danışmanlığı, hata/hile kavramı, uzman şahitlik, uzman tanık, ticari dava, uzman görüşü, asliye ticaret mahkemesi hakimi, serbest muhasebeci mali müşavir, finansal bilgi manipülasyonu, adli denetim raporu, finansal hile, 3m teorisi, dijital ortam, yetkinlik unsuru, hile ve yolsuzluk denetimi, bilirkişilik müessesesi, muhasebeciler, hukukçular, sayıştay, serbest muhasebeci mali müşavirler, vaka analizi, banka muhasebe hileleri, finansal sorun, caydırıcılık, yasal denetim, küreselleşme, suç gelirleri, suç gelirlerinin müsadere, el koyma, idari ve yasal altyapı, çalışan hileleri, adli vakalar, vergi kaçakçılığı, örnek olay, adli muhasebe farkındalığı, muhasebe skandalları, yolsuzluk, ACFE, hata ve hileler, siber suçlar, adli bilişim, işletme, kriz, finansal kriz, bankacılıkta hile vakaları, bilirkişilik ve adli muhasebe ilişkisi, muhasebe hatası, blockchain, kripto para, sertifikalı hile araştırmacısı, muhasebeci, eğitim, hilekar, dava destekleri, yolsuzluk ve suistimal denetçiliği, bilirkişilik kurumu, uzman tanıklığı, uzman görüş, etik davranış, ahlak, iç denetim, banka müfettişi sigorta, sigorta hileleri, hileli finansal raporlama, muhasebe meslek mensubu, muhasebe hataları, adli muhasebe becerileri, mali tablolar, AHP, manipülasyon, adli muhasebe suçları, KGO, dijitalleşme, ekonomik büyüme, ARDL, iflas, icra ve iflas kanunu, konkordato komiserliği, hile ve yolsuzluk

SONUÇ VE DEĞERLENDİRME

Günümüzde yolsuzluk, usulsüzlük ve hileli işlemlerin artmasıyla birlikte iş dünyası başta olmak üzere tüm işletme ilgilileri zor durumda kalmış ve bu suçların tespit edilip önlenmesi özellikle adli makamlar için daha fazla uzman desteğini gerektirmiştir. Bu durum da 2000’li yılların başlarında yaşanan ve tüm dünyayı derinden etkileyen muhasebe ve denetim skandalları adli muhasebe denilen ve muhasebe, denetim, finans, sayısal yöntemler, hukuk, davranış bilimleri gibi çok sayıda bilim dalını kapsayan bir uzmanlık alanını ortaya çıkarmıştır.

Bu çalışmada, Türkiye’de adli muhasebe konusunda 2004-2025 yılları arasında yazılmış olan lisansüstü tezler; yayımlandıkları yıllar, yazarının cinsiyeti, akademik danışmanın unvanı, yayımlanan tezlerin dili, türü ile üniversiteleri ve tezlerde kullanılan anahtar kelimeler açısından incelenmiş ve bu doğrultuda değerlendirmeler yapılmıştır.

Elde edilen bulgulara göre, yüksek lisans çalışmalarının (67 adet), doktora tezlerine (18 adet) oranla daha ağırlıklı olduğu ve çok az sayıda İngilizce çalışmaya (85 çalışmanın yalnızca 3 tanesi) yer verildiği gözlenmiştir. Çoğunlukla Türkçe dil (82 adet) kullanılarak hazırlanan tezlerin 2019 (11 adet) ve 2021 (9 adet) yıllarında sayısal olarak fazlalığı dikkat çekerken bazı yıllarda (2008 ve 2012) ise adli muhasebenin konusunun işlenmediği görülmektedir. Yine çalışma kapsamında adli muhasebe konusunu ele alan en çok tezin Marmara Üniversitesi’nde (7 adet) hazırlandığı ve hazırlanan bu tezlere profesör doktorların (30 adet) daha fazla danışmanlık yaptığı tespit edilmiştir. Erkek yazarların (48 adet) çoğunlukta olduğu sonucuna varan bu çalışma, sırası ile; adli muhasebe, hile, denetim, muhasebe, uzman tanıklık, hile denetimi, bilirkişilik kelimelerinin mevcut tezlerde daha fazla anahtar kelime olarak kullanıldığını ortaya koymaktadır.

Çalışmanın özellikle 2004-2025 yılları arasını kapsadığı ve sadece lisansüstü tezleri ele aldığı düşünüldüğünde bu noktaların önemli kısıt oluşturduğu görülmüştür. Bu sebeple bundan sonraki çalışmalarda ilgili araştırmanın yıllar geçtikçe başka araştırmacılar tarafından güncellenebileceği ve sadece lisansüstü tezlerin değil makale vb. tüm yayınların bibliyometrik analizinin yapılması söz konusu olabilecektir.

KAYNAKÇA

- Airout, R. & Abu Azam, S., & Airout, M. (2024). Bibliometric Insights Into The Intellectual Dynamics Of Forensic Accounting Research. *Cogent Business & Management*, 11(1).
- Akyel N. (2009). Adli Muhasebecilik ve Türkiye’de Uygulanabilmesi için Altyapı Bileşenlerinin Mevcut Durumu, Değerlendirilmesi ve Öneriler, Sakarya Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü.
- Alshurafat, H. & Beattie, C. & Jones, G.Sands, J. (2020). Perceptions of The Usefulness Of Various Teaching Methods In Forensic Accounting Education, *Accounting Education*, 29(2), 177-204.
- Altunay, M. (2021). Adli Muhasebe ile İlgili Ulusal Lisansüstü Tezlerin Bibliyometrik Analizi (2004-2020). *Journal of Accounting and Taxation Studies*, 14(3), 1261-1298.
- Atmaca, M. & Terzi, S. (2012). Adli Muhasebe, Adli Muhasebe Uygulamalarının Muhasebe Meslek Mensupları Açısından Değerlendirilmesine Yönelik Bir Araştırma, Yayılım Yayıncılık, İstanbul.
- Elitaş, L. (2012). Seçilmiş Örneklerle Adli Muhasebe Eğitimi ve Türkiye İçin Bir Değerlendirme, *Muhasebe ve Finansman Dergisi*, Sayı: 55,153-171.
- Elitaş, C. & Karakoç, M. & Görgülü, E. (2011). Stance of Accounting Instructors to Forensic Accountancy Profession: Example of Turkey, *International Journal of Business and Social Science*, United States of America, 2(10), 224-241.
- Gülten, S. (2010). Adli Muhasebe ve Adli Müşavirlik Kavramı, *Ankara Barosu Dergisi*, Yıl:68, Sayı: 3, 311-320.
- Kamwani, S. S. & Vieira, E. & Madaleno, M. & Azevedo, G. (2022). Significance of Forensic Accounting Techniques In Corporate Governance: Bibliometric Analysis. *Handbook of Research on The Significance of Forensic Accounting Techniques in Corporate Governance*, 22-40. Pennsylvania, USA: IGI Global.
- Karaca, H. (2023). Adli Muhasebe Araştırmalarının R Programıyla Bibliyometrik Analizi. *İktisadi ve İdari Bilimlerde Uluslararası Teori, Araştırma ve Derlemeler 1*, Ankara: Serüven Yayınevi, 273-294.
- Karacan, S. (2012). Hukuk ile Muhasebenin Kesişme Noktası: Adli Muhasebe, *Uluslararası İktisadi ve İdari İncelemeler Dergisi*, Yıl: 4, Sayı: 8, 105-128.
- Munandar, M. & Honggowati, S. (2025). Bibliometrics Analysis of Forensic Accounting Research. *Economics and Business Quarterly Reviews*, 8(1), 47-61.
- Pazarçeviren, S. (2005). Adli Muhasebecilik Mesleği, *Zonguldak Karaelmas Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 1(2), 1-19.